



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΕΡΙΦ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

Δ/ση: Λ. Συγγρού 15 – 17

Τ.Κ.: 117 43 Αθήνα

Τηλ.: **213 20 63 822**

213 20 63 776

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Συνεδρίαση 49^η

Απόφαση υπ' αριθμ. 1690/2025

Στην Αθήνα, σήμερα **27-10-2025**, ημέρα **Δευτέρα** και ώρα **12:30'** η Περιφερειακή Επιτροπή συνήλθε σε **έκτακτη** συνεδρίαση **μέσω τηλεδιάσκεψης**, λόγω του επείγοντος των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, ύστερα από την υπ' αριθ. πρωτ: 1316501/27-10-2025 πρόσκληση του Προέδρου της η οποία κοινοποιήθηκε νόμιμα στα μέλη της, στους Αντιπεριφερειάρχες και στις παρατάξεις, στις 27-10-2025.

Η επιτροπή συνεδριάζει εκτάκτως λόγω του επείγοντος του παρακάτω θέματος καθότι λήγει σύντομα η προθεσμία για άσκηση ενδίκου μέσου.

Θέμα 3^ο

Άσκηση ή μη αίτησης για την αναίρεση της υπ' αρ. **1541/2025** απόφασης του 9^{ου} Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Στην συνεδρίαση συμμετέχουν:

Ο Πρόεδρος της Περιφερειακής Επιτροπής, κος Νικόλαος Χαρδαλιάς και

Τα τακτικά μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής κκ.:

- Τουμαζάτου Μαριάννα
- Κωνσταντέλλου Αθηνά
- Γώγος Χρήστος
- Παπασπύρου Αθανασία
- Βάρσου Μαργαρίτα
- Λογοθέτη Αικατερίνη
- Κασικάρης Δημήτριος

Το αναπληρωματικό μέλος:

- Μακρή Σταυρούλα
- Μουζάλας Μάριος
- Τάτσης Γεώργιος

Απόντες από την συνεδρίαση:

Το τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής κ.κ:

- Βλάχου Γεωργία
- Μπαλάφας Γεώργιος
- Γεράκη Αικατερίνη

Εκ των ανωτέρω απόντων τακτικών μελών τα τρία (3) έχουν αντικατασταθεί από τα αναπληρωματικά μέλη.

Χρέη Γραμματέα της Περιφερειακής Επιτροπής εκτελεί η υπάλληλος της Περιφέρειας Αττικής, κα Γιαννάκου Παναγιώτα.



Αφού διαπιστώθηκε απαρτία καθώς στην συνεδρίαση συμμετέχουν 11 από τα 11 μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής, ο πρόεδρος της Επιτροπής κ. Χαρδαλιάς Νικόλαος δίνει το λόγο στους κ.κ. Σκουλά και Λυκοτραφίτη, οι οποίοι ενημερώνουν τα μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής για τα εξής:

Κατόπιν σχετικών εγγράφων μας, ενημερωθήκαμε προφορικώς ότι ο χειρισμός της ανωτέρω υπόθεσης (σχετικά με την πυρκαγιά της 23-07-2018 στην Ανατολική Αττική) , ήτοι η

εισήγηση-γνωμοδότηση για την άσκηση ή μη αίτησης αναίρεσης κατά της ως άνω δικαστικής απόφασης και η τυχόν άσκησή της δεν έχει ανατεθεί σε εξωτερικό δικηγορικό γραφείο-εταιρεία, παρότι πρόκειται για υπόθεση την οποία χειρίστηκε και στους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας εξωτερική δικηγορική -εταιρεία και ότι ανατίθεται στο Γραφείο μας.

Ενόψει των ανωτέρω, σας διαβιβάζουμε την ανωτέρω δικαστική απόφαση, που κοινοποιήθηκε στην Περιφέρεια Αττικής την 27-06-2025 (**λήξη προθεσμίας για την τυχόν άσκηση αίτησης αναίρεσης την 11-11-2025**) και σας εκθέτουμε τα εξής:

Με την ως άνω υπ' αρ. **1541/2025** απόφαση έγινε εν μέρει δεκτή η έφεση που είχαν ασκήσει οι ενάγοντες -εγκαλούντες κατά της υπ' αρ. 717/2024 απόφασης του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, εξαφανίστηκε η εν λόγω απόφαση κατά το μέρος που με αυτήν είχε απορριφθεί η αγωγή τους εναντίον της Περιφέρειας Αττικής και εναντίον των Δήμων Μαραθώνος, και Ραφήνας – Πικερμίου, μεταρρυθμίστηκε η ως άνω απόφαση κατά το μέρος που αφορά στο Ελληνικό Δημόσιο και αναγνωρίστηκε εν τέλει η υποχρέωση απάντων των εναγομένων ευθυνόμενων αλληλεγγύως και σε ολόκληρον, να καταβάλουν στον 1^ο ενάγοντα το ποσό των 100.000€, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης από το θάνατο της μητέρας του, στον 2^ο ενάγοντα ατομικά το ποσό των 100.000€ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης από το θάνατο της μητέρας του και για το ανήλικο τέκνο του 2^{ου} ενάγοντα και της ενάγουσας Ε. Μ. ως συνασκούντων την γονική μέριμνά του, το ποσό των 40.000€, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης για το θάνατο της γιαγιάς του.

Σημειώνεται ότι, όπως προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων 481, 482 και 487 του Αστικού Κώδικα, εις ολόκληρον ευθύνη σημαίνει ότι έκαστος των εναγομένων είναι υπόχρεος σε καταβολή ολόκληρου του ποσού και δεν δύναται να αρνηθεί έναντι του ενάγοντος την υποχρέωσή του αυτή με το αιτιολογικό ότι είναι και άλλος εναγόμενος υπόχρεος, σε περίπτωση όμως που καταβάλει ένας εξ αυτών το ποσό αυτό απαλλάσσονται και οι λοιποί έναντι του δανειστή (ενάγοντος), ενώ εκείνος που κατέβαλε, δύναται να αναζητήσει το ποσό που κατέβαλε από τους λοιπούς συνοφειλέτες, αναλόγως του μέτρου ευθύνης εκάστου που τυχόν θα καθοριστεί με δικαστική απόφαση, κατόπιν άσκησης σχετικής αγωγής (αναγωγής) εκ μέρους του.

Όπως είναι γνωστόν στο νομοσχέδιο για την «Ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς και άλλες διατάξεις» περιελήφθη διάταξη περί μη άσκησης ή παραίτησης, κατά περίπτωση, από ένδικα μέσα σε δίκες που αφορούν αγωγές για αξιώσεις που γεννήθηκαν λόγω της πλημμύρας της 15ης.11.2017 στην ευρύτερη περιοχή της Μάνδρας Αττικής και της πυρκαγιάς που εκδηλώθηκε την 23η.7.2018 στην Ανατολική Αττική.

Η διάταξη αυτή, όπως εισήχθη στην Βουλή των Ελλήνων, αφορούσε αρχικά μόνο το Ελληνικό Δημόσιο, δεδομένου και του ότι το τελευταίο δεν τελεί στις ως άνω συναφείς δίκες με την Περιφέρεια Αττικής (και τους Δήμους) σε σχέση αναγκαστικής ομοδικίας, αλλά σε σχέση απλής ομοδικίας, πλην όμως κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου προστέθηκαν στις υπόψη ρυθμίσεις και οι ο.τ.α. α' και β' βαθμού.

Ως εκ τούτου το άρθρο 224 του Ν. 5193/2025, όπως ισχύει, ορίζει τα εξής:

«1. Κατά οριστικών αποφάσεων πρωτοβαθμίων διοικητικών Δικαστηρίων, με τις οποίες σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου ή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' ή β' βαθμού κατ' εφαρμογή των διατάξεων περί αστικής ευθύνης, επιδικάζονται: α) χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης υπέρ μελών οικογένειας προσώπου που απεβίωσε ή λόγω ηθικής βλάβης εξαιτίας τραυματισμού προσώπου και β) είτε κατά την πλημμύρα της 15ης.11.2017 στην ευρύτερη περιοχή της Μάνδρας Αττικής είτε κατά την πυρκαγιά που εκδηλώθηκε την 23η.7.2018 στην Ανατολική Αττική, το Ελληνικό Δημόσιο ή οι Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού δεν ασκούν ένδικο μέσο ή παραιτούνται από το ασκηθέν.

2. Η παρούσα καταλαμβάνει και τις, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκδοθείσες πρωτόδικες αποφάσεις. Εάν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος ή μετά από αυτή επιδικασθεί σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου ή των Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού χρηματική ικανοποίηση ή αποζημίωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 με απόφαση δευτεροβάθμιου διοικητικού δικαστηρίου ή απορριφθεί έφεση αυτού, η μη άσκηση εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου ή των ή των Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ενδίκου μέσου ή η παραίτηση από αυτό ισχύει και για την απόφαση αυτή, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 1.....».

Κατ' αρχάς, θα πρέπει και εν προκειμένω να επισημανθεί ότι με τις ανωτέρω διατάξεις δεν παρακωλύεται το δικαίωμα των εναγόντων-εναγουσών στις ως άνω υποθέσεις, να ασκήσουν,

σύμφωνα με τις πάγιες δικονομικές διατάξεις, ενόψει, άλλωστε και του, διασφαλίζοντος το δικαίωμα δικαστικής προστασίας, άρθρου 20 του Συντάγματος, που έχει εφαρμογή και στις διοικητικές δίκες, ένδικα μέσα κατά εκδοθεισών ή εκδοθησομένων δικαστικών αποφάσεων.

Περαιτέρω, με τις ως άνω διατάξεις της παρ. 1 και 2 προβλέφθηκε, ως προεκτέθηκε, ότι πέραν του Ελληνικού Δημοσίου και οι ο.τ.α. α' και β' βαθμού (Δήμοι και Περιφέρεια Αττικής) δεν ασκούν ένδικα μέσα ή παραιτούνται από τα ήδη ασκηθέντα, στο μέτρο που πρόκειται για αξιώσεις που εμπίπτουν στο ρυθμιστικό τους πεδίο.

Σημειώνεται, ότι για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων δεν έχει περιέλθει, μέχρι σήμερα, σε γνώση μας, κάποια διευκρινιστική εγκύκλιος, ενώ από τις μέχρι σήμερα δικαστικές αποφάσεις των αποκλειστικά αρμόδιων κατά το Σύνταγμα και το νόμο Δικαστηρίων δεν έχουν επιλυθεί ενιαίως και στο σύνολό τους τα νομικά και ερμηνευτικά ζητήματα που ανακύπτουν εξ αυτών.

Κατόπιν και της ανακοίνωσης της Περιφέρειας Αττικής για την άμεση υλοποίηση των προβλέψεων του νόμου, παραθέτουμε τα εξής όσον αφορά στο ζήτημα του κατά πόσο οι αξιώσεις που επιδικάστηκαν με την ως άνω δικαστική απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών εμπίπτουν ή μη στο ρυθμιστικό πεδίο των ως άνω διατάξεων:

Ως προελέχθη στην προκειμένη περίπτωση επιδικάσθηκαν τα παραπάνω ποσά ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης από το θάνατο της μητέρας του 1^{ου} και 2^{ου} ενάγοντα και γιαγιάς του ανηλίκου τέκνου του 2^{ου} ενάγοντα και της ενάγουσας Ε. Μ. ως συνασκούστων την γονική μέριμνά του, ήτοι μελών της οικογένειας της θανούσας κατά την έννοια της ΑΚ 932.

Συνεπώς:

Οι αξιώσεις που επιδικάσθηκαν με την υπ' αρ. **1541/2025** απόφαση του 9^{ου} Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο του άρθρου 224 παρ. 1 και 2 του Ν. 5193/2025, για τις οποίες προβλέπεται η μη άσκηση αίτησης αναίρεσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 176 παρ. 1 περ. θ' του Ν. 3852/2010, ως ισχύει, σε συνδυασμό με το άρθρο 175Α του ίδιου Νόμου, η Περιφερειακή Επιτροπή «....αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων..» και ως εκ τούτου παρακαλείσθε όπως αποφασίσετε σχετικά.

Μετά από διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της
η Περιφερειακή Επιτροπή
ομόφωνα αποφασίζει

Την μη άσκηση αίτησης για την αναίρεση της υπ' αρ. . **1541/2025** απόφασης του 9^{ου} Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Ο Πρόεδρος

Νικόλαος Χαρδαλιάς

Τα Μέλη
Τουμαζάτου Μαριάννα
Κωνσταντέλλου Αθηνά
Γώγος Χρήστος
Παπασπύρου Αθανασία
Βάρσου Μαργαρίτα
Λογοθέτη Αικατερίνη
Κατσικάρης Δημήτριος
Μακρή Σταυρούλα
Μουζάλας Μάριος
Τάτσης Γεώργιος